

GAIRĖS KAIP RAŠYTI FILMO RECENZIJĄ

Kas yra filmo recenzija?

1. Filmo recenzija – žurnalistikos ir literatūros žanras, kuriam būdingas kritinis ar aiškinamasis kino filmo įvertinimas. Filmo recenzijoje autorius išsako savo asmeninę nuomonę ir vertinimus, tačiau taip pat pateikia ir objektyvią filmo analizę.

Koks filmo recenzijos tikslas?

2. Filmo recenzijos paskirtis – viešai pristatyti ir kritiškai įvertinti filmą, padėti suprasti, išreikšti asmeninę nuomonę apie filmą, rekomenduoti žiūrėti ar ne, suteikti pakankamai informacijos apie filmą, kad skaitytojas galėtų nuspręsti, ar jis nori jį pažiūrėti.

Prieš rašant recenziją

3. Surinkite informaciją apie filmą: pavadinimas, metai, režisierius, scenaristas, operatorius, pagrindiniai aktoriai, žanras ir kt.

4. Prieš žiūrėdami filmą, galite pasidomėti kitais filmo kūrėjų darbų pavyzdžiais, kad geriau suprastumėte vieno ar kito kūrėjo (pvz., režisieriaus, aktorių, operatoriaus) stilių. Tai leistų jums įvertinti, ar kūrėjas yra nuoseklus, ar šis filmas atitinka jo stilių.

5. Pažiūrėkite filmą. Svarbu gerai suprasti, apie ką jis. Jei galite, peržiūrėkite filmą daugiau nei vieną kartą. Tokiu atveju, žiūrėdami filmą pirmą kartą domėkitės filmo istorija, o antrą kartą bandykite nebesigilinti į siužetą, o sutelkite dėmesį į atskirus filmo elementus. Antra filmo peržiūra padės įsisavinti daugiau informacijos ir detalių apie filmą, nepraleisite esminių dalykų.

6. Žiūrėdami filmą arba pažiūrėjus jį užsirašykite pastabas. Pasižymėkite viską, kas atkreips jūsų dėmesį, pvz., kostiumai, scenografija, muzika. Pagalvokite, kaip šios detalės susijusios su visu filmu.

Kaip rašyti recenziją

7. Filmo recenzijos struktūrą sudaro 4 dalys:

- įvadas
- filmo aprašymas
- filmo analizė
- Išvados

8. Sudominkite

Įvade pateikite bendrąją informaciją apie filmą (pvz., pavadinimas, metai, šalis, kurioje sukurtas filmas, režisierius, scenaristai, operatorius, pagrindiniai aktoriai, filmo žanras, filmo pagrindas – knyga, reali istorija ir kt.). Tačiau nepateikite jos kaip sąrašo, o raskite būdą, kaip šią informaciją pateikti patraukliai. Atsirinkite, kas svarbiausia, nebūtinai reikia viską nurodyti.

Pristatykite pagrindinę recenzijos temą – apie ką rašysite. Atsižvelgdami į ją, pasirinkite analizuojamus filmo elementus.

Įvade taip pat turėtų atsispindėti Jūsų filmo įvertinimas. Galite trumpai paminėti savo įspūdžius, kuriuos sukėlė filmas.

Pagalvokite apie „kabliuką“, kuris sudomintų skaitytoją ir paskatintų perskaityti visą recenziją.

9. Pristatykite

Supažindinkite skaitytoją su filmo tema ir istorija. Filmo aprašymas turi būti trumpas, neapsunkintas detalėmis, apimantis tik pagrindinę siužeto liniją.

Atminkite, kad daugelis skaitytojų dar nematė filmo, todėl pateikdami siužeto santrauką, stenkitės, kad ji suteiktų skaitytojui filmo „kontūrus“, tačiau neatskleistų filmo istorijos intrigu, kad skaitytojams vėliau būtų įdomu žiūrėti filmą.

10. Vertinkite

Vertindami filmą, reikškite savo nuomonę argumentuotai: paaiškinkite kritikos priežastis ir pateikite pavyzdžių. Pavyzdžiui, jei jums nepatiko vienas ar kitas aktorius, paaiškinkite, kodėl jis nepatiko, ir pateikite blogos jo vaidybos pavyzdžių. Tokiu būdu padėsite skaitytojui suprasti jūsų požiūrį ir suteiksite nešališkos informacijos.

Vertindami filmą galite aptarti įvairius jo aspektus:

- **Filmo tema.** Ar filmo tema aktuali? Kokį poveikį ji turi žiūrovui? Kaip prie pagrindinės temos dera antraeilės temos, ar jos netrukdo?
- **Scenarijus.** Ar filmo istorija sudomino, o gal nuobodi? Ar filmo istorijos momentai ir personažai yra įtikinantys? Ar filme nėra nereikalingų įvykių ar informacijos? Ar filmo pasakojimas logiškas? Ar įvairios siužeto linijos susilieja į vientisą istoriją? Ar filmas remiasi knyga ar istoriniu įvykiu, o gal tai tęsinys?
- **Režisūra.** Kaip režisierius vysto filmo istoriją? Ar atskleidžia pagrindinę filmo temą? Jei matėte kitus to paties režisieriaus filmus, galite juos palyginti. Ar režisierius laikosi savo stiliaus?
- **Vaidyba.** Recenzijoje turėtų būti paminėti įdomiausi charakteriai. Tai gali būti ir pagrindiniai, ir antraeiliai veikėjai, kurie jums pasirodė ypač įdomūs. Ar tinkamai parinkti aktoriai? Ar jie gerai atliko savo vaidmenis, ar jus įtikino jų vaidyba? Ar aktoriai ir režisierius jau yra dirbę kartu? Galite atkreipti dėmesį, kai keičiasi personažų charakteriai, jų santykiai su kitais filmo veikėjais. Jei filme vaidina žymūs aktoriai, galite palyginti jų vaidybą šiame ir kituose filmuose.

Analizuokite filmo kino kalbos elementus. Stebėkite ir vertinkite, kaip šie elementai apjungti filme, ar jie dera, ar papildo vienas kitą. Kokią įtaką vienas ar kitas komponentas daro filmui? Ar režisierius išnaudoja kino galimybes įspūdžiui sustiprinti, filmo temai perteikti, personažų charakteriams atskleisti?

- **Filmavimas.** Ar filmo vaizdai lėti ar dinamiški? Kaip juda kamera? Kokie planai vyrauja (stambūs kadrai ar panoraminiai planai)? Koks apšvietimas? Kokios spalvos? Ar yra specialiųjų efektų?
- **Montažas.** Ar filmas nuoseklus (sklandžiai pereinantis nuo vienos scenos prie kitos)? Jei filme panaudota kompiuterinė grafika, ar ji atrodo reali, dera su visu filmu?
- **Dekoracijos.** Kur nufilmuotos filmo scenos? Ar tinkamai parinktos vietos, ar atitiko filme vaizduojamą laikmetį? Ar filme rodoma aplinka suteikė jums papildomų įspūdžių? Kas atrodė nenatūralu?
- **Ar aplinka, kurioje buvo filmuojama turėjo įtakos kitiems filmo elementams? Ar parinkti drabužiai tiko prie filmo stiliaus? Ar jie derėjo prie bendro tono?**
- **Muzika.** Ar filmas turi originalų garso takelį ar specialiai jam sukurtą muziką? Ar panaudotos populiarios dainos ar jos perteikia tam tikrą žinutę ar papildomą prasmę? Ar muzika tinkamai parinkta ir dera prie filmo scenų? Apibūdinkite muziką, kokia ji, ar ji jums patiko?

Pasidomėkite filmo žanro ypatybėmis ir klišėmis, ko publika linkusi tikėtis iš mokslinės fantastikos, romantinės komedijos ar dramos. Vertinkite filmą pagal tai, koks jis turėtų būti: jei tai komedija, ar ji juokinga, jei trileris, ar iki galo išlaikoma įtampa, jei filmas visai šeimai, ar jis įdomus visiems šeimos nariams, o ne tik jums.

11. Rekomenduokite

Pabaigoje apibendrinkite pateiktus faktus ir nuomonę. Galite aptarti filmo reikšmę ar vertę.

Paskutine pastraipa ar sakiniu galite bendrai įvertinti filmą, patiko jis ar ne, rekomenduoti skaitytojui verta ar ne žiūrėti šį filmą ir kodėl.

12. Perskaitykite recenziją. Įsitinkinkite, kad jūsų dėstymas suprantamas, išsamus, įdomus, ir atspindi jūsų požiūrį. Pasitikrinkite faktus, ištaisykite gramatikos klaidas.

Pabaigai

Parašę recenziją pasitikrinkite:

- ar parašėte recenzijos pavadinimą?
- ar parašėte įdomią įžangą?
- ar pateikėte apibendrintą siužetą?
- ar pristatėte ir įvertinote filmo temą?
- ar aptarėte filmo ypatumus, stilių, žanrą (režisieriaus darbą, charakterius ir pan.)?
- ar aptarėte ir įvertinote kino kalbos elementus?
- ar pabaigoje apibendrinote faktus ir savo vertinimus?
- ar patikrinote faktines ir gramatikos klaidas?

Patarimai

Šios gairės yra tik rekomendacinės. Jūs galite rašyti recenziją savo stiliumi.

Recenzijoje svarbus balansas tarp objektyvios informacijos ir autoriaus nuomonės.

Recenzija nėra filmo siužeto aprašymas.

Recenzijoje svarbiausias dėmesys turi būti skiriamas jo analizei ir vertinimui.

Nepirškite savo nuomonės, tačiau atskleisti įspūdį, kurį jums padarė filmas.

Būkite konkretūs minėdami pavyzdžius iš filmo. Remdamiesi konkrečiais pavyzdžiais, parodysite, kad Jūsų vertinimas yra tikslus ir teisingas.

Atminkite, kad skaitytojas gali būti dar nematęs filmo, todėl prieš rašydami pagalvokite, ar neatskleisite per daug detalių, ar nepapasakosite viso siužeto.

Ne kiekvienas filmo elementas turi būti aptartas recenzijoje. Žiūrėdami filmą, nuspręskite, kuriuos elementus verta aptarti.

Rašykite aiškiai, kad būtų lengva suprasti. Nenaudokite per daug kino terminų.

Rašykite mėgaudamiesi: jūs tai darote dėl to, kad jums tai patinka.

Rašykite taip tarsi pasakotumėte apie filmą draugui. Nebijokite juokauti.